

แผนแม่บท

10

การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

พัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ
ด้วยการปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์

ถึงแม้การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในช่วงที่ผ่านมาจะส่งผลให้สถานการณ์ในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมของคนไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะในการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมและการสร้างสื่อในสังคมไทยให้มีความเข้มแข็งสามารถสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชนและทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องให้ความสำคัญในการสร้างความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลงัดด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดีเข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม โดยให้ทุกภาคส่วนในสังคมได้มีส่วนร่วมในการสร้างสภาพแวดล้อมในการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีอย่างยั่งยืน

**ตารางสรุปสถานะการบรรลุเป้าหมายระดับประเด็น (Y2)
และเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y1)**

Y2	ชื่อเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปี 2570
100001	คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น	ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ ไม่น้อยกว่า 5.10 คะแนน ภายในปี 2570

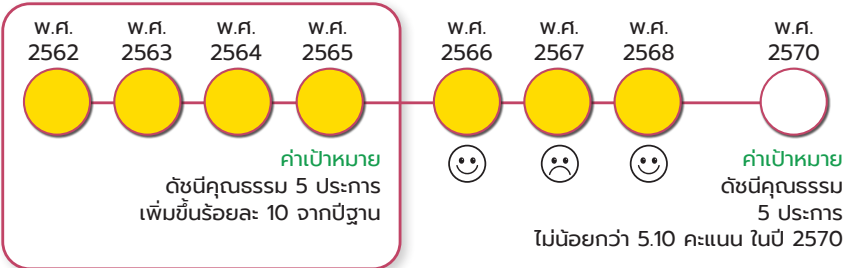
Y1	ชื่อเป้าหมายแผนแม่บทย่อย	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปี 2570
100101	คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลงัดด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น	(1) ประชากรอายุ 13 ปี ขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น เป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 97 ภายในปี 2570 (2) ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน ภายในปี 2570
100201	ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น	จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี
100301	สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็งสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคมทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัย และสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น	สถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ไม่น้อยกว่า 80 คะแนน ภายในปี 2570

เป้าหมาย ระดับประเด็น แผนแม่บทฯ

คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตสังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศมากขึ้น

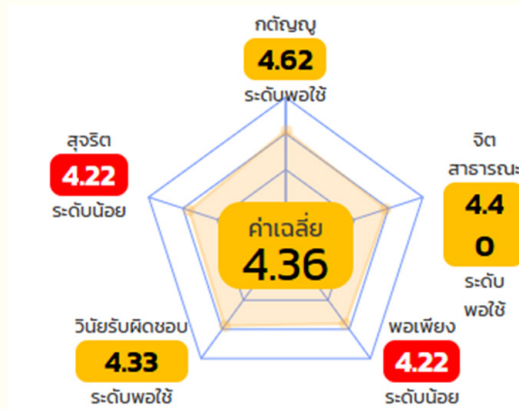
Y2 100001

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัด :	ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ (คะแนน)				
100001	สถานการณ์ปีก่อนหน้า เป็นปีของกรรราชงาน		สถานการณ์ พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	(ข้อมูล พ.ศ. 2568)	ไม่น้อยกว่า 4.58	ไม่น้อยกว่า 5.10
	(ข้อมูล พ.ศ. 2566) 4.73	(ข้อมูล พ.ศ. 2567) 4.32	(ข้อมูล พ.ศ. 2568) 4.36		
การเปลี่ยนแปลง เทียบกับปีก่อนหน้า (ร้อยละ)	ดีขึ้น ร้อยละ 3.73 😊	แย่ลง ร้อยละ 8.67 😞	ดีขึ้น ร้อยละ 0.93 😊		
สถานการณ์พัฒนา พ.ศ. 2568 เทียบกับ ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)				ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย โดยคิดเป็นร้อยละ 95.19 ของค่าเป้าหมาย	คิดเป็นร้อยละ 85.49 ของค่าเป้าหมาย อยู่ในระดับใกล้เคียง ในการบรรลุเป้าหมาย

คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศ พิจารณาจากดัชนีคุณธรรม 5 ประการ ซึ่งประกอบด้วย (1) กตัญญู (2) จิตสาธารณะ (3) พอเพียง (4) วินัยรับผิดชอบ และ (5) สุจริต จัดทำโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ข้อมูล พ.ศ. 2568) พบว่า ค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน อยู่ที่ 4.36 คะแนน และเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า พ.ศ. 2567 (ข้อมูล พ.ศ. 2567) ที่มีค่า 4.32 คะแนน สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.93

ที่มาของข้อมูล : ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568 (ไม่น้อยกว่า 4.58 คะแนน) พบว่า มีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 95.19 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมาย และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ.2570 (ไม่น้อยกว่า 5.10 คะแนน) พบว่า มีค่าคิดเป็นร้อยละ 85.49 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง)**

ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ

ในการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรม ให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศมากขึ้น ยังคงเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับคุณธรรมด้านความพอเพียง ความสุจริต และวินัยรับผิดชอบ ซึ่งปัจจุบันยังอยู่ในระดับน้อย ประกอบกับคุณธรรมด้านความกตัญญูที่มีแนวโน้มลดลง ทั้งในกลุ่มเด็ก เยาวชน และวัยทำงาน ดังนั้นภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกทางสังคมที่สำคัญ ดังนี้ 1) กลไกสถาบันครอบครัว พ่อแม่และผู้ปกครองพึงปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ทั้งในมิติของความพอเพียง ความสุจริต และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาอย่างยิ่งการแสดงออกถึงความกตัญญู ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ตระหนักรู้ในคุณค่าและละเว้นการกระทำ ความผิด อันเป็นการหนุนเสริมความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัวและสังคมอย่างยั่งยืน 2) กลไกสถานศึกษา ควรมุ่งเน้นการวางรากฐานวินัยทางการเงินและการวางแผนเพื่อความมั่นคงตั้งแต่วัยเยาว์ ผ่านการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ อาทิ กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภค เพื่อลดรายจ่ายฟุ่มเฟือย สัปดาห์แห่งการออม และการบริหารจัดการทรัพยากรเหลือใช้ เพื่อปลูกฝังทัศนคติ และสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินที่ดีในระยะยาว 3) กลไกสื่อมวลชน ทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์ ควรทำหน้าที่นำเสนอเนื้อหาที่สอดแทรกค่านิยมและจริยธรรมอันดีงาม โดยปรับรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการใช้ประโยชน์จากสื่อบันเทิงที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน อาทิ TikTok Instagram ภาพยนตร์ ซีรีส์วาย (Y Series) และซีรีส์ยูริ (Yuri Series) เป็นสื่อกลางในการสื่อสารเพื่อเข้าถึงกลุ่มเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

100101

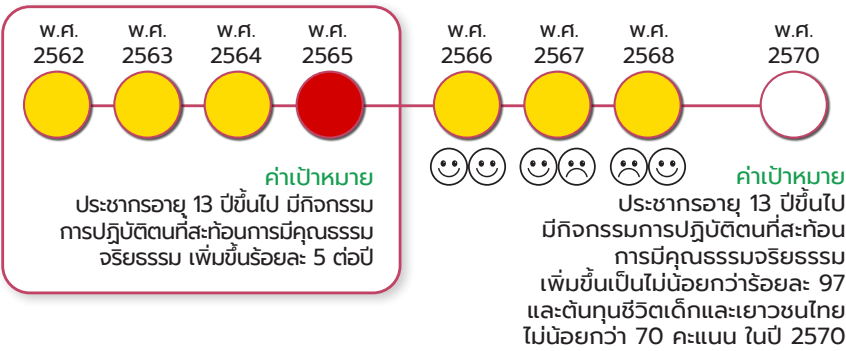
แผนแม่บทย่อย

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม
และการเสริมสร้างจิตสาธารณะ
และการเป็นพลเมืองที่ดี

เป้าหมาย แผนแม่บทย่อย

คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติ
ตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม
จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน
ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น

Y1 100101

หมายเหตุ: * ผลสำรวจสถานการณ์ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ได้มีการขยายกลุ่มตัวอย่างการสำรวจครอบคลุมกลุ่มคนไทยใน 3 ช่วงวัย ได้แก่ 13-24 ปี 25-40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป และใช้ชื่อว่าผลสำรวจทุนชีวิต และได้มีการปรับปรุงข้อมูลสถานการณ์ของ พ.ศ.2566 ส่งผลให้สถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ปรากฏไว้ในรายงานฯ ประจำปี 2567

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัด :	(1) ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม (ร้อยละ)				
100101	สถานการณ์ปีก่อนหน้า เป็นปีของกรรณราชาน		สถานการณ์ พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567			
	(ข้อมูล พ.ศ. 2566) ร้อยละ 91.07	(ข้อมูล พ.ศ. 2567) ร้อยละ 92.06	(ข้อมูล พ.ศ. 2568) ร้อยละ 91.29	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 93.71	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 97
การเปลี่ยนแปลง เทียบกับปีก่อนหน้า (ร้อยละ)	ดีขึ้น ร้อยละ 0.99 😊	ดีขึ้น ร้อยละ 1.09 😊	แย้งลง ร้อยละ 0.84 😞		
สถานการณ์พัฒนา พ.ศ. 2568 เทียบกับ ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)				ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย โดยคิดเป็นร้อยละ 97.42 ของค่าเป้าหมาย	คิดเป็นร้อยละ 94.11 ของค่าเป้าหมาย
ตัวชี้วัด :	(2) ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย (คะแนน)				
100101	สถานการณ์ปีก่อนหน้า เป็นปีของกรรณราชาน		สถานการณ์ พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567			
	(ข้อมูล พ.ศ. 2566) 83.80 คะแนน *Revised	(ข้อมูล พ.ศ. 2567) 77.57 คะแนน	(ข้อมูล พ.ศ. 2568) 78.52 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน
การเปลี่ยนแปลง เทียบกับปีก่อนหน้า (ร้อยละ)	ดีขึ้น ร้อยละ 7.33 😊	แย้งลง ร้อยละ 7.43 😞	ดีขึ้น ร้อยละ 1.22 😊		
สถานการณ์พัฒนา พ.ศ. 2568 เทียบกับ ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)				สูงกว่าค่าเป้าหมาย โดยคิดเป็นร้อยละ 112.17 ของค่าเป้าหมาย	คิดเป็นร้อยละ 112.17 ของค่าเป้าหมาย

ภาพรวมสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2570 โดยเฉลี่ยจากทั้ง 2 ตัวชี้วัด

หมายเหตุ : การคำนวณสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายสำหรับตัวชี้วัดที่มีค่าเกินร้อยละ 100 จะกำหนดให้เป็น 100

โดยมีการคำนวณ ดังนี้ $\frac{94.11 + 100}{2}$

คิดเป็นร้อยละ
97.06

ของค่าเป้าหมาย
อยู่ในระดับใกล้เคียง
ในการบรรลุเป้าหมาย

คนไทยเป็นมนุษยที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น พิจารณาจาก 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

- 1) รายงานการประเมินผลตัวชี้วัดจำนวนประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย (1) ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น (2) ด้านการตอบแทนผู้มีพระคุณ (3) ด้านการให้อภัย (4) ด้านพอเพียง (5) ด้านความมีวินัย และ (6) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต จัดทำโดยกรมการศาสนา (ข้อมูล พ.ศ. 2568) พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 91.29 และเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า พ.ศ. 2567 (ข้อมูล พ.ศ. 2567) ที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 92.06 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แย่ลง คิดเป็นร้อยละ 0.84 ในขณะเดียวกัน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 93.71) พบว่ามีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 97.42 ของค่าเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมาย และเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 97) พบว่า มีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 94.11 ของค่าเป้าหมาย
- 2) ผลสำรวจสถานการณ์ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย* จัดทำโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ข้อมูล พ.ศ. 2568) ซึ่งประกอบด้วย (1) พลังตัวตน (2) พลังครอบครัว (3) พลังสร้างปัญญา (4) พลังเพื่อนและกิจกรรม และ (5) พลังชุมชน (6) พลังที่ทำงาน จัดทำโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ข้อมูล พ.ศ. 2568) พบว่า มีค่า 78.52 คะแนน และเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า พ.ศ. 2567 (ข้อมูล พ.ศ. 2567) ที่มีค่า 77.57 คะแนน สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 1.22 ในขณะเดียวกันเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568 และ พ.ศ. 2570 ซึ่งมีค่าเป้าหมายเดียวกัน (ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน) พบว่า มีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 112.17 ของค่าเป้าหมาย

เมื่อพิจารณาภาพรวมสถานการณ์ของเป้าหมาย พ.ศ. 2570 โดยการเฉลี่ยจากทั้ง 2 ตัวชี้วัด พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 97.06 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้สถานการณ์บรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงในการบรรลุเป้าหมาย (สีเหลือง)

100101

การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2568 โดยภาพรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการเป็นพลเมืองที่ดีในหลากหลายมิติ ทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชน ครอบครัว ชุมชน และเครือข่ายทางสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและยกระดับคุณธรรมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ การส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมมาพัฒนาต่อยอด การพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศด้านคุณธรรมเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนเชิงนโยบาย รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของสื่อมวลชนในการผลิตสื่อส่งเสริมคุณธรรมเพื่อสร้างการรับรู้ กระตุ้นให้สังคมเกิดความตระหนัก และเกิดแรงบันดาลใจจนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีโครงการเพื่อการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ (โครงการสำคัญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อาทิ (1) **โครงการพัฒนาเครือข่ายคุณธรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่สู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Moral Leaders Community Development towards SDGs)** ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและสร้างเครือข่ายผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาคุณธรรมในมิติต่าง ๆ มุ่งสู่การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) อย่างเป็นรูปธรรม (2) **โครงการพัฒนาทักษะกระบวนการและโค้ชคุณธรรม (Train-the-Trainer: Moral Capacity Development Program)** ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม ทั้งระดับกระบวนการ (Facilitator) และที่ปรึกษา (Coach) ให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และขับเคลื่อนมาตรฐานองค์กรคุณธรรม

นอกจากนี้ จากการติดตามข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายในรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2567 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และพร้อมรับมือกับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมาย

ความท้าทายในการทำให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลงานทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาทิ การเสริมสร้างความรู้ด้านวินัยทางการเงิน และการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อชุมชนและสังคม เนื่องจากพฤติกรรมการใช้จ่ายเกินความจำเป็นจากบริการผ่อนชำระสินค้าแบบ “ซื้อก่อน จ่ายทีหลัง” (Buy Now Pay Later : BNPL) ที่มีให้บริการทั้งในร้านค้าแบบออฟไลน์และบนแพลตฟอร์มออนไลน์ อาทิ บริการ SPayLater ของ Shopee หรือ LazPayLater ของ Lazada ซึ่งกระตุ้นให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าได้ง่ายขึ้น จนอาจนำไปสู่พฤติกรรมการผ่อนชำระสินค้าโดยไม่จำเป็นและใช้จ่ายเกินตัวมากขึ้น โดยจากรายงาน Thailand Buy Now Pay Later Market Report 2025 คาดการณ์ว่าในปี 2568 ตลาด BNPL ในประเทศไทยจะขยายตัวถึงร้อยละ 14.9 มีมูลค่าตลาดประมาณ 127.5 แสนล้านบาท และจะขยายตัวต่อเนื่องที่อัตราการเติบโตเฉลี่ย (CAGR) ร้อยละ 10.9 ไปจนถึงปี 2573 นอกจากนี้ ยังต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมด้วยความเป็นมิตร และเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีได้ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์และความจำเป็นในการพึ่งพาอาศัยกันในกลุ่มคนจนกลายเป็นสังคมแบบต่างคนต่างอยู่ มุ่งแสวงหาความสำเร็จและความสุขส่วนตัวจนขาดความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ในการจะทำให้เป้าหมายในการพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมีความพร้อมในทุกมิติบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความรู้ด้านวินัยทางการเงิน โดยเฉพาะการสร้างนิสัยการออมและการวางแผนการเงินเพื่อความมั่นคงในอนาคต โดยควรเริ่มปลูกฝังทัศนคติและนิสัยทางการเงินที่ดีตั้งแต่วัยเด็กเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเติบโตขึ้นไปเป็นคนที่มีความวินัยทางการเงิน นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในชุมชนและสร้างชุมชนที่เอื้ออาทร เช่น การสร้างพื้นที่สาธารณะเพื่อให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับคนทุกช่วงวัย มาทำกิจกรรมร่วมกัน การส่งเสริมระบบสวัสดิการชุมชน อาทิ ธนาคารเวลา ที่มีกลไกให้สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการให้และรับความช่วยเหลือ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและสัมพันธ์ภาพที่ดีของคนในชุมชน

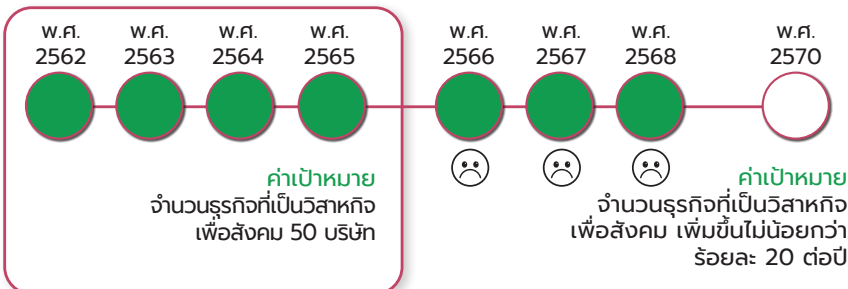
100201

แผนแม่บทย่อย : การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ จากภาคธุรกิจ

เป้าหมาย
แผนแม่บทย่อย

ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญ
ในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น

Y1 100201

หมายเหตุ: * เป้าหมาย 100201 พิจารณาจากจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม (ร้อยละต่อปี) จัดเก็บข้อมูลโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ทั้งนี้ ได้มีการทบทวนวิธีการคำนวณร้อยละของการบรรลุค่าเป้าหมาย พ.ศ.2570 ส่งผลให้ค่าสถิติการณมีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ปรากฏไว้ในรายงานฯ ประจำปี 2567

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัด :	จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี)				
100201	สถานการณ์ปีก่อนหน้า เป็นปีของกรรรายงาน		สถานการณ์ พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567			
	(ข้อมูล พ.ศ. 2566) เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.77 (รวม 267 องค์กร)	(ข้อมูล พ.ศ. 2567) เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.22 (รวม 329 องค์กร)	(ข้อมูล พ.ศ. 2568) เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.58 (รวม 400 องค์กร)	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20	ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 ต่อปี
การเปลี่ยนแปลง เทียบกับปีก่อนหน้า (ร้อยละ)	แยลง ร้อยละ 44.46 ☹️	แยลง ร้อยละ 6.24 ☹️	แยลง ร้อยละ 7.06 ☹️		
สถานการณ์พัฒนา พ.ศ. 2568 เทียบกับ ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)				สูงกว่าค่าเป้าหมาย โดยคิดเป็นร้อยละ 107.9 ของค่าเป้าหมาย	คิดเป็นร้อยละ 107.9 ของค่าเป้าหมาย อยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้

ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น พิจารณาจากจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม จัดเก็บข้อมูลโดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (ข้อมูล พ.ศ. 2568) พบว่า กิจกรรมที่จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม มีจำนวนทั้งสิ้น 400 กิจกรรม โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.58 จากปีก่อนหน้า และเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า พ.ศ. 2567 (ข้อมูล พ.ศ. 2567) ที่มีกิจกรรมที่จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมจำนวน 329 กิจกรรม โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.22 จากปี 2566 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่แยลง คิดเป็นร้อยละ 7.06 ใดๆก็ดี เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568 และ พ.ศ. 2570 ซึ่งมีค่าเป้าหมายเดียวกัน (เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี) พบว่า มีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 107.9 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้**บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)**

การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2568 โดยภาพรวม มีการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบดิจิทัลเพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและง่าย สนับสนุนให้มีการพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างศักยภาพเพื่อให้วิสาหกิจเพื่อสังคมมีความเข้มแข็ง การจัดกิจกรรมอบรมสร้างการรับรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมและบ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม การจัดเวทีเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมเพื่อผนึกพลังทุกภาคส่วนในการส่งเสริมแนวทางการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ผ่านหลักการ ESG (Environment, Social, Governance) ที่ลงลึกถึงระดับฐานราก อีกทั้ง สนับสนุนให้ภาคเอกชนตระหนักถึงบทบาทในการพัฒนาสังคม ควบคู่ไปกับผลประกอบการที่ยั่งยืน เพื่อเชื่อมโยงทรัพยากร ความรู้ และบทบาทของแต่ละภาคส่วนในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ “เศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง” จากระดับชุมชนสู่ระดับประเทศ ตลอดจนภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และสถาบันการเงิน ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเสนอแนะแนวทางเพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เติบโตอย่างยั่งยืน ผ่านกิจกรรมสมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เป้าหมายนี้ไม่มีโครงการเพื่อการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ (โครงการสำคัญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

นอกจากนี้ จากการติดตามข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายในรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2567 พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการขับเคลื่อนงานในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะการผลักดันให้มีช่องทางในการส่งเสริมให้วิสาหกิจเพื่อสังคมสามารถเข้าถึงการสนับสนุนด้านเงินทุนจากแหล่งทุนอื่น อาทิ กองทุนสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนทั้งในรูปแบบของเงินอุดหนุนเพื่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเงินกู้เพื่อการบริหารจัดการน้ำเสีย ของเสีย และอากาศเสีย นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์วิสาหกิจเพื่อสังคมมากขึ้น เพื่อให้เกิดการรับรู้และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะ

100201

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

ความท้าทายในการทำให้ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง และมีผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืน อาทิ ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการของวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมถึงสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับตามพระราชบัญญัติวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. 2562 และยังขาดทักษะที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคมและการเป็นผู้ประกอบการในสังคมยุคใหม่ อีกทั้ง ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้ในการดำเนินงานและขยายธุรกิจให้เกิดความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ถึงแม้ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น จะบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดแล้ว หากแต่ใน พ.ศ. 2568 ที่มีสถานการณ์แย่งกว่าปีก่อนหน้า ดังนั้น เพื่อให้ยังคงสามารถบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการดำเนินการ อาทิ เร่งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคม และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับตามกฎหมาย รวมถึงควรส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือและกลไกสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ การประสานแหล่งทุน และการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือจากทุกภาคส่วนผสมผสานกันให้เกิดเป็นระบบนิเวศน์เพื่อสังคมและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเติบโตของวิสาหกิจเพื่อสังคมได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากวิสาหกิจเพื่อสังคมจำเป็นต้องสร้างได้ทั้งคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจและคุณค่าเชิงสังคมไปพร้อมกัน อีกทั้ง ควรเร่งประสานและบูรณาการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการและการดำเนินงานให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

แผนแม่บทย่อย : การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมของคนในสังคม

เป้าหมาย
แผนแม่บทย่อย

สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็งสามารถสร้างภูมิคุ้มกัน ให้แก่ประชาชนในสังคมทำให้เกิดสังคม แห่งการเรียนรู้ ปลอดภัย และสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

Y1 100301

ว.ศ. 2562

ว.ศ. 2563

ว.ศ. 2564

ว.ศ. 2565

ว.ศ. 2566

ว.ศ. 2567

ว.ศ. 2568

ว.ศ. 2570

คำเป้าหมาย

ระดับความสำเร็จของการสร้างการรับรู้ ความตระหนัก และการใช้สื่ออย่าง ปลอดภัยและสร้างสรรค์ของประชาชน กลุ่มเป้าหมายร้อยละ 70

คำเป้าหมาย

สถานภาพการรู้เท่าทัน สื่อและสารสนเทศ ไม่น้อยกว่า 80 คะแนน ในปี 2570

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัด :	สถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (คะแนน)				
100301	สถานการณ์ปีก่อนหน้า <small>เป็นปีของกรรงาน</small>		สถานการณ์ พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568	ค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567			
	(ข้อมูล พ.ศ. 2566) 82.05 คะแนน	(ข้อมูล พ.ศ. 2567) 82.32 คะแนน	(ข้อมูล พ.ศ. 2568) 83.06 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 80 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 80 คะแนน
การเปลี่ยนแปลง เทียบกับปีก่อนหน้า (ร้อยละ)	ไม่สามารถเปรียบเทียบ สถานการณ์การพัฒนาได้ เนื่องจากสถานการณ์ พ.ศ.2566 เป็นปีแรก ที่มีการเก็บข้อมูล	ดีขึ้น ร้อยละ 0.33 	ดีขึ้น ร้อยละ 0.90 		
สถานการณ์พัฒนา พ.ศ. 2568 เทียบกับ ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)				สูงกว่าค่าเป้าหมาย โดยคิดเป็นร้อยละ 103.83 ของค่าเป้าหมาย	คิดเป็นร้อยละ 103.83 ของค่าเป้าหมาย อยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้

รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2568

417

100301

สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ ปลอดภัย และสร้างสรรค์ พิจารณาจากสถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ จัดทำโดยกรมประชาสัมพันธ์ (ข้อมูล พ.ศ. 2568) พบว่า มีคะแนนอยู่ที่ 83.06 คะแนน และเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า พ.ศ. 2567 (ข้อมูล พ.ศ. 2567) ที่มีคะแนน 82.32 สะท้อนให้เห็นสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 0.90 ในขณะเดียวกันเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2568 และ พ.ศ. 2570 ซึ่งมีค่าเป้าหมายเดียวกัน (ไม่น้อยกว่า 80 คะแนน) พบว่า มีสถานการณ์คิดเป็นร้อยละ 103.83 ของค่าเป้าหมาย ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (สีเขียว)

การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2568 โดยภาพรวมหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ การส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสื่อสร้างสรรค์และสื่อที่มีคุณภาพ การจัดการข่าวปลอม และการส่งเสริมให้ประชาชนรู้เท่าทันสื่อ อย่างไรก็ตาม เป้าหมายนี้ไม่มีโครงการเพื่อการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ (โครงการสำคัญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

นอกจากนี้ จากการติดตามข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมายในรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2567 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาช่องทางการสื่อสารของรัฐให้เป็นสื่อสาธารณะประโยชน์ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม และส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์และสื่อสารมวลชนมีศักยภาพในการสื่อสารที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัล มีทักษะที่จำเป็น โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และดำเนินการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

ความท้าทายในการทำให้สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ ปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นได้อย่างต่อเนื่องและมีผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืน ยังคงเป็นเรื่องของการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสื่อและการพัฒนาสมรรถนะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ อาทิ กลไกในการกำกับดูแลและควบคุมมาตรฐานจริยธรรมสื่อทั้งในช่องทางเดิมและช่องทางสมัยใหม่ เพื่อให้มีการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งทักษะด้านการประเมินคุณค่าและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพื่อไม่ให้ถูกหลอกลวงจากมิฉาชีพ ที่พบว่าคนไทยมีแนวโน้มถูกหลอกลวงจากโทรศัพท์สายเรียกเข้าที่ไม่รู้จักและถูกส่ง SMS หลอกลวงเพิ่มขึ้นในแต่ละปี เนื่องจากปัจจุบันมิฉาชีพได้นำเทคโนโลยี AI มาใช้ในการหลอกลวงอย่างแพร่หลาย ทำให้กลไกมีความซับซ้อน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

เพื่อให้สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็งสามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ ปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ยังคงสามารถบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2570 ได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลและควบคุมมาตรฐานจริยธรรมสื่ออย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะสื่อสมัยใหม่เพื่อให้มีการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง พร้อมทั้งเร่งยกระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ โดยเฉพาะทักษะด้านการประเมินคุณค่าและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนไม่ให้ถูกเอาเปรียบและหลอกลวงจากมิจฉาชีพ รวมทั้งการรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขในยุคดิจิทัล